

Sygn. akt III Ca 1884/13

POSTANOWIENIE

Dnia 2 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędziowie: SO Aleksandra Janas

Sędzia SR (del.) Marcin Rak (spr.)

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 2 kwietnia 2014 r. na rozprawie sprawy

z wniosku R. M.

z udziałem A. M.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 26 lipca 2013 r., sygn. akt I Ns 1285/09

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Wodzisławiu Śląskim, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSR (del.) Marcin Rak SSO Tomasz Tatarczyk SSO Aleksandra Janas

Sygn. akt **III Ca 1884/13**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca R. M. domagał się podziału majątku wspólnego jego i uczestniczki postępowania. Majątek ten obejmował bliżej określone ruchomości, w tym samochód osobowy, a nadto środki finansowe stanowiące dochód z majątku odrębnego uczestniczki w szacunkowej kwocie 327.360 złotych. Domagał się też rozliczenia nakładów czynionych przez małżonków na nieruchomość położoną w W. przy ul. (...), stanowiącą majątek odrębny uczestniczki. Wniósł o przyznanie samochodu na jego rzecz, zaś na rzecz uczestniczki pozostałych składników majątku z obowiązkiem spłaty. Poza tym wnioskodawca wskazał, że w skład majątku wspólnego wchodzi pasywa, a to zadłużenie w Banku (...) na kwotę 6.422,80 złotych.

Uczestniczka postępowania A. M. wniosła o ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi bliżej określone ruchomości, w tym samochód osobowy, a także środki finansowe w wysokości 21.100 złotych stanowiące dochód z jej majątku odrębnego. Przyznała, że na jej majątek odrębny dokonane zostały nakłady. Domagała się podziału poprzez przyznanie wnioskodawcy samochodu, całości wyposażenia mieszkania (za wyjątkiem wyposażenia kuchni) oraz

środków finansowych w kwocie 11.100 złotych zaś na rzecz uczestniczki wyposażenia kuchni, środków finansowych w wysokości 10.000 złotych oraz nakładów na jej majątek odrębny.

W toku postępowania zainteresowani wielokrotnie precyzowali swoje stanowiska co do składu majątku wspólnego, wartości poszczególnych składników i sposobu podziału tego majątku.

Wnioskodawca dążył do przyjęcia, że ze swojego majątku odrębnego czynił nakłady na majątek odrębny uczestniczki w łącznej wysokości 101.000 złotych, a kwota ta miała wynikać z pożyczki udzielonej przez rodziców wnioskodawcy na jego rzecz w kwocie 81.000 złotych oraz darowizny na rzecz wnioskodawcy przez rodziców w kwocie 30.000 złotych.

Z kolei uczestniczka podniosła, że w czasie trwania związku małżeńskiego umowami darowizny rodzice przekazali na jej rzecz środki pieniężne w łącznej kwocie 60.500 złotych, nadto rodzice jej podarowali szereg ruchomości m. in. szafę sypialnianą i glazurę do łazienki, a także zapłacili za wyremontowanie sypialni.

W trakcie postępowania wnioskodawca i uczestniczka zawarli umowę dotyczącą pojazdu stanowiącego przedmiot majątku wspólnego. Mocą umowy wyłącznym właścicielem tego składnika stał się wnioskodawca.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy ustalił skład majątku wspólnego wskazując, że obejmuje on nakłady na nieruchomości poczynioną na majątek wspólny uczestniczki, środki finansowe, samochód osobowy oraz ruchomości opisane bliżej w punktach I.3 – I.102. Łączną wartość majątku ustalił na kwotę 294.243 złote. Dokonał podziału tego majątku poprzez przyznanie wnioskodawcy składników o wartości 25.454 złote zaś uczestniczce o wartości 268.789 złotych. Zasadził od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy kwotę 121.667,50 złotych płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się postanowienia. Koszty postępowania wzajemnie zniósł.

Sąd Rejonowy uzasadniając rozstrzygnięcie powołał 31§1 k.r. i o., 43§1 k.r. i o., 52 k.r. i o. oraz art. 567§1 i §3 k.p.c. w związku z art. 688 k.p.c., art. 622§1 i §2 k.p.c. i art. 623 k.p.c.. Wskazał, że podział majątku wspólnego obejmuje te składniki, które istnieją w chwili ustania wspólności i podziału, nie dotyczy tych, które zostały zbyte lub zużyte w sposób zgodny z prawem ani takich które w ogóle nie powstały. Przy ustaleniu składu majątku wspólnego uwzględnia się jednak te przedmioty, które zostały zbyte lub zużyte a ich wartość zaś zalicza się na poczet udziału w majątku wspólnym tego małżonka, który uszczuplił majątek. Dorobek stanowią wszelkie przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności majątkowej przez oboje małżonków lub jednego z nich, chyba że stosownie do postanowień zawartych w przepisach kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, stanowią one odrębny majątek każdego z nich.

Uwzględniając to ustalił, że wnioskodawca i uczestniczka zawarli związek małżeński w dniu 26 grudnia 2001 roku, a wspólność ustawowa została wyłączona umową z dnia 10 września 2009 roku. W trakcie trwania wspólności małżonkowie nabyli przedmioty opisane w sentencji postanowienia, poczynili też nakłady na nieruchomości stanowiącą majątek odrębny uczestniczki.

Wartość majątku ustalił na podstawie opinii biegłej uznając, że opinia ta jest pełna, rzetelna, fachowa i szczegółowo uzasadniona. Wskazał, że biegła odniosła się do wszystkich zarzutów wnioskodawcy, z kolei uczestniczka zarzutów nie składała.

Rozważając kwestię objęcia postępowaniem długu na kwotę 6.422,80 złotych Sąd Rejonowy powołał się na zasadę zgodną z którą niespłacone długi, które obciążają majątek wspólny, przy podziale majątku wspólnego w zasadzie nie podlegają rozliczeniu. Wobec tego uznał, że brak jest możliwości rozliczenia w postępowaniu tejże kwoty, którą wnioskodawca ze swojego konta w Banku (...) na konto w innym banku celem zniwelowania salda debetowego, tym bardziej, że potwierdzenie tej transakcji nie wskazało z jakiego powodu i na jaki cel kwota została przekazana.

W ocenie Sądu Rejonowego w skład majątku wspólnego nie wchodziło wyposażenie sypialni i środki zgromadzone na kontach uczestniczki ponad kwotę przez nią przyznaną albowiem zgodnie z art.33 pkt 2 k.r. i o. stanowiły one majątek osobisty uczestniczki postępowania, gdyż pochodziły z udokumentowanych darowizn czynionych na jej rzecz.

Rozważając zasadność objęcia podziałem kwoty 327.360 złotych stanowiącej ujawnionych w deklaracjach podatkowych dochód uczestniczki z tytułu czynszów najmu lokali w nieruchomości stanowiącej jej majątek odrębny wskazał, że najemcy przekazywali czynsze w gotówce bezpośrednio wnioskodawcy. Uzyskane w ten sposób środki były przeznaczane na bieżące potrzeby rodziny, która utrzymywała wysoki standard życia. Pieniądze przekazywano też na zakup sprzętów, koszty kształcenia wnioskodawcy i jego kosztownego ubioru odpowiedniego do zajmowanego stanowiska. Opisywana kwota, gromadzona przez około 8 lat małżeństwa dawała w skali miesiąca 3.410 złotych, co trudno uznać za wygórowany dochód gdy zważyło się na warunki życia małżonków. Wskazał też Sąd Rejonowy, że wnioskodawca nie wykazał aby kwoty uzyskiwane z najmu były gromadzone w trakcie trwania małżeństwa.

W zakresie kwoty 101.000 złotych, Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z twierdzeniami wnioskodawcy, kwota ta pochodziła z jego majątku odrębnego i przeznaczona została na majątek odrębny uczestniczki. W świetle art.45§1kro oraz przepisów art.618§1 i §3 k.p.c. w zw. z art. 567§3 k.p.c., co do zasady nie podlegała ona zatem rozliczeniu w postępowaniu o podział majątku wspólnego. Podkreślił tutaj Sąd Rejonowy, że możliwość rozliczenia takich nakładów zachodzi jedynie wyjątkowo, gdy na rzecz stanowiącą majątek odrębny jednego z małżonków dokonano nakładów zarówno z majątku wspólnego, jak i z majątków odrębnych małżonków. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występowała.

Sąd Rejonowy wywodził tu, na wskazaną przez wnioskodawcę kwotę miała się składać darowizna w kwocie 30.000 złotych, która pozostawała w związku z zakupem mieszkania dla wnioskodawcy. Formalnie właścicielem mieszkania był wnioskodawca, jednak faktycznie lokal należał do jego siostry – zgodnie z wolą rodziców. Wobec tego zaciągnięty na zakup tego lokalu kredyt w kwocie 30.000 złotych spłacany był przez rodziców wnioskodawcy nie na jego rzecz lecz na rzecz ich córki. Kwotę 95.000 złotych ze sprzedaży lokalu uzyskała matka bądź siostra wnioskodawcy, a po pewnym czasie z uwagi na pretensje wnioskodawcy rodzice na wspólne konto małżonków przekazali kwotę 14.000 złotych, aby wyrównać wartości majątku swoich dzieci.

W ocenie Sądu Rejonowego w sprawie nie zostało wykazane istnienie dalszych kwot składających się na rzekomy nakład w łącznej kwocie 101.000 złotych. Wnioskodawca nie przedstawił bowiem żadnej umowy w tym zakresie. Jeżeli nawet rodzice wnioskodawcy przekazywali jakieś kwoty lub osobiście pomagali w remoncie kamienicy uczestniczki, to czynili to na rzecz małżonków.

Wskazał też Sąd Rejonowy, że wartość wszystkich nakładów na nieruchomość uczestniczki została wyceniona i rozliczona w opinii biegłej.

Sąd Rejonowy oddalił wniosek o uzupełniające przesłuchanie wnioskodawcy na okoliczność składu majątku wspólnego stron wskazując, że strony były wielokrotnie słuchane na tą okoliczność. Zatem po przeprowadzeniu tego dowodu i sporządzeniu opinii biegłej, kolejne przesłuchania powodowałyby tylko nieuzasadnione przedłużanie postępowania.

Za niezasadny uznał też Sąd Rejonowy wniosek o dopuszczenie dowodu dalszych biegłych, a to rzeczoznawcy majątkowego celem ustalenia wartości nakładów na nieruchomość i wartości nieruchomości, a także z opinii biegłego z zakresu analiz statystycznych na okoliczność ustalenia prawidłowości metod statystycznych wykorzystanych przez biegłą T. K.. Wskazał, że zgłoszone przez wnioskodawcę zarzuty w żaden sposób nie podważały kompetencji biegłej.

Dokonując podziału Sąd Rejonowy przyznał poszczególne składniki majątku temu z byłych małżonków, w którego posiadaniu od chwili ustania wspólności faktycznie się znajdowały.

Wobec faktu, że wartość majątku wspólnego ustalono na kwotę 294.243 złotych, a udziału w tym majątku były równe, to wartość każdego z nich wynosiła 147.121,50 złotych. Ponieważ wnioskodawcy przyznane zostały składniki majątkowe o łącznej wartości 25.454 złotych, do spłaty tytułem wyrównania udziału pozostała kwota 121.667,50 złotych. Zgodnie z treścią art.212§3 k.c., zważywszy z jednej strony na wysokość spłaty oraz możliwości finansowe

uczestniczki, a z drugiej strony wartość ekonomiczną spłaty, Sąd Rejonowy odroczył termin płatności na 6 miesięcy od prawomocności niniejszego postanowienia.

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnione zostało treścią art. 520§2 k.p.c.

Apelację od tego postanowienia złożył wnioskodawca zarzucając:

- naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie niezgodnej z tym przepisem oceny dowodów w postaci zeznań świadków oraz stron dotyczących: darowizn otrzymanych przez wnioskodawcę i uczestniczkę, pożyczki zaciągniętej przez wnioskodawcę u rodziców, stanu nieruchomości uczestniczki w dacie powstania wspólności majątkowej, zasad pobierania i przeznaczania przez uczestniczkę środków z czynszu najmu lokalu w jej nieruchomości, ustalenia, że uczestniczka nie jest w stanie spłacić wnioskodawcy w terminie krótszym niż 6 miesięcy,
- niewyjaśnienie wszystkich istotnych dla sprawy okoliczności związanych ze składem i wartością majątku wspólnego oraz dokonanych na ten majątek nakładów,
- sprzeczność poczynionych przez Sąd ustaleń z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że: w skład majątku wchodzi samochód P. (...) i przyznania go wnioskodawcy z obowiązkiem spłaty na rzecz uczestniczki, podczas gdy zainteresowani ostatecznie nie domagali się podziału tego składnika; że wartość majątku wspólnego wynosi 294.243 złote podczas gdy wynosi ona 294.793 złote,
- naruszenie art. 278 k.p.c. oraz art. 286 k.p.c. poprzez bezkrytyczne oparcie się na opinii biegłej T. K.,
- naruszenie art. 328§2 k.p.c. poprzez: lapidarne odniesienie lub nieodniesienie się do dowodów w postaci zeznań świadków, brak odniesienia się do treści opinii w aspekcie zarzutów zgłoszonych przez wnioskodawcę, brak uzasadnienia wyboru wersji uczestniczki z pośród dwóch wersji opinii pomimo znaczącej różnicy między wersjami wynoszącymi 76.387 złotych, nieodniesienie się do zeznań świadków dotyczących stanu nieruchomości przed rozpoczęciem remontu, niewyjaśnienie przyczyn oddalenia wniosków dowodowych wnioskodawcy,
- naruszenie art. 567§3 k.p.c w zw. z art. 684 k.p.c poprzez nie dążenie do ustalenia pełnego składu majątku wspólnego stron pomimo złożenia wniosków dowodowych w tym zakresie,
- naruszenie art. 136 k.p.c. z w zw. z art. 236 k.p.c. i art. 240 k.p.c. w zakresie dotyczącym dowodu z nagrania filmu na płycie DVD,
- naruszenie art. 321 k.p.c. poprzez objęcie postanowieniem samochodu P., który ostatecznie nie był objęty żądaniem podziału,
- naruszenie art. 320 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie albowiem w sprawie nie zachodziła sytuacja uzasadniająca wyznaczenie 6 miesięcznego terminu spłaty,
- naruszenie art. 520§2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i obciążenie wnioskodawcy wyższymi kosztami postępowania.

Formułując te zarzuty domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia po uzupełnieniu postępowania dowodowego w postępowaniu odwoławczym ewentualnie uchylenia tego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie podstawowe znaczenie ma regulacja art. 567§3 k.p.c w zw. z art. 684 k.p.c., z której wynika, że wartość i skład majątku ulegającego podziałowi ustala Sąd. Znaczenie tego przepisu dla postępowania o podział majątku wspólnego polega na tym, że sąd, dążąc do zakończenia podziału majątku w jednym postępowaniu, powinien zwrócić uwagę małżonków na potrzebę wskazania całego majątku podlegającego podziałowi oraz że działając

z urzędu nie jest związany także zgodnym stanowiskiem uczestników postępowania w tym zakresie (por. T. Ereciński w Komentarzu do Kodeksu postępowania cywilnego, Lexis Nexis, teza 8 do art. 567, publikowanym w zbiorze elektronicznym LexPolonica, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 1968 roku, III CR 97/67, OSNCP 1968/10/169; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2009 roku, II CSK 450/08, Lex nr 599753).

Zatem nie znajdowała uzasadnienia w treści powołanych przepisów decyzja Sądu Rejonowego o oddaleniu wniosków dowodowych zmierzających do ustalenia pełnego składu majątku wspólnego.

Już więc ta okoliczność powodowała, że zaskarżone postanowienie nie odpowiadało prawu.

W kontekście prawidłowego ustalenia składu i wartości majątku wspólnego zasadnymi okazały się zawarte w apelacji zarzuty dotyczące uchybień w toku przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego. Przede wszystkim podkreślenia wymaga tu, że opinia biegłej T. K. sporządzona w dwóch wersjach określonych jako „wersja wnioskodawcy” i „wersja uczestniczki”. Sąd Rejonowy ustalając wartość majątku wspólnego podlegającego podziałowi nie wskazał przyczyn wyboru jednej z tych wersji i podstaw do dyskwalifikacji drugiej z nich. Istotnym uchybieniem było też zaniechanie nadania prawidłowego biegu pismom pełnomocników wnioskodawcy z dnia (k. 783 i nast. akt sprawy) oraz z dnia 28 marca 2013 roku (k. 802 i nast. akt sprawy), zawierającym merytoryczne zarzuty do opinii biegłej. Analiza akt wskazuje bowiem, że biegłej doręczono jedynie odpisy pism z 4 i 5 kwietnia 2013 roku z zastrzeżeniami do karty pracy. Zatem w rozpoznawanej sprawie biegła nie ustosunkowała się do merytorycznych zarzutów do opinii, nie została też wezwana na rozprawę celem złożenia stosownych wyjaśnień. Jest to o tyle istotne, że zgodnie z art. 286 k.p.c., zaniechanie wezwania biegłego na rozprawę może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy stawiennictwo takie jest zbędne wobec zapoznania się przez biegłego z uwagami do opinii i udzielenia rzeczowej odpowiedzi na wszystkie pytania.

Nie sposób było zatem przyjąć aby dowód z opinii biegłego przeprowadzony został prawidłowo, a w konsekwencji aby na jego podstawie możliwe było ustalenie wartości majątku podlegającego podziałowi.

Za niewłaściwe uznać należało także poprzestanie przez Sąd Rejonowy na ustaleniu, że uczestniczka postępowania posiadała rachunki bankowe w określonych bankach, bez ustalenia stanu tych rachunków w zakresie w jakim było to istotne dla prawidłowego ustalenia składu i wartości majątku podlegającego podziałowi. Mając bowiem na względzie wymogi art. 567§3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. zasadnym było poczynienie ustaleń także i w tym kierunku.

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika też, że wartość nakładów poczynionych na nieruchomości stanowiącą składnik majątku odrębnego uczestniczki Sąd Rejonowy przyjął za biegłą, według jednej z dwóch wersji, bez wyjaśnienia co uzasadnia takie ustalenie. W szczególności Sąd nie ustalił jakie konkretnie nakłady na tą nieruchomość zostały poczynione, w tym jaki był stan budynku w dacie gdy małżonkowie rozpoczęli jego adaptację dla własnych potrzeb. Stanowiło to o naruszeniu art. 45 k.r.o. w zw. z art. 567§3 k.p.c. i art. 684 k.p.c.

Opisane wadliwości przemawiały za przyjęciem, że Sąd Rejonowy wydał zaskarżone postanowienie przedwcześnie, nie rozpoznając istoty sprawy. Skutkowało to koniecznością uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania odwoławczego, a to na podstawie art. 386§4 k.p.c. w zw. z art. 108§2 k.p.c. i art. 13§2 k.p.c.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przede wszystkim zobowiązany będzie do ustalenia w trybie art. 212§1 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c. jaki jest skład majątku wspólnego, który należy objąć podziałem, a także wartość których składników majątku nie jest sporna. W razie sporu co do składu majątku Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe stosownie do złożonych wniosków, nie pomijając przy tym stanu rachunków bankowych w datach istotnych dla ustalenia składu tegoż majątku. Dokonując oceny materiału dowodowego Sąd Rejonowy rozważy też, czy okoliczności sprawy uzasadniają zawarte w uzasadnieniu uchylonego postanowienia twierdzenie o odmiennym przeznaczeniu darowizn czynionych przez rodziców uczestniczki postępowania i przez rodziców wnioskodawcy, o ile oczywiście dojdzie do wniosku, że darowizny ze strony rodziców wnioskodawcy były czynione w czasie trwania wspólności majątkowej. W zakresie objęcia postanowieniem pojazdu P. (...), który bezspornie wchodził do majątku

wspólnego w trakcie ustania wspólności, Sąd Rejonowy oceni jaki wpływ na treść rozstrzygnięcia i ewentualną splotę miał będzie fakt dokonania zgodnego podziału tego składnika majątku.

Orzekając o nakładach na majątek wspólny Sąd Rejonowy powinien też mieć na względzie, że w sprawie o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami sąd ustala wartość nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków bez względu na inicjatywę dowodową uczestników postępowania, co jednak nie oznacza, że sąd ma prowadzić dochodzenie w celu wykrycia dowodów. Z drugiej zaś strony Sąd Rejonowy uwzględni, że o zwrocie wydatków i nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny sąd orzeka wyłącznie na wniosek zgłoszony w postępowaniu w pierwszej instancji, a domagający się ich zwrotu zobowiązany jest dokładnie określić te żądania, zgodnie z art. 187§1 pkt 1 w zw. z art. 13§2 k.p.c. Stosownie zaś do art. 321 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., żądaniami tymi sąd jest związany. Z kolei nakłady z majątku odrębnego jednego z małżonków na majątek odrębny drugiego podlegają rozliczeniu z majątku wspólnego tylko wówczas, gdy na przedmiot majątkowy stanowiący majątek odrębny jednego z małżonków dokonano nakładów zarówno z majątku wspólnego, jak i z majątku odrębnego małżonków (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2008 r., III CZP 148/07, OSNC 2009/2/23, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 roku, I CSK 323/11, Lex 1164719, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2002 roku, IV CKN 1108/00, OSNC 2003/9/123).

Kierując się tymi założeniami Sąd Rejonowy zobowiąże wnioskodawcę i uczestniczkę do wskazania jakie nakłady pozostają do rozliczenia, zaś w zakresie ewentualnych nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny zobowiąże do ich precyzyjnego określenia, zgodnie z odpowiednio stosowanym art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c., tak aby zakreślić podstawy orzekania, którymi będzie związany.

Wreszcie, po dokonaniu ustaleń co do składu majątku i w razie sporu co do wartości poszczególnych składników sąd dopuści dowód z uzupełniającej opinii biegłego celem wyjaśnienia zarzutów do pierwotnej opinii jak i wyceny ewentualnych składników majątku i nakładów, co do wartości których nadal istniał będzie spór. Po sporządzeniu takiej opinii, sąd dokona jej samodzielnej oceny w zakresie zgodności opinii z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Podkreślenia wymaga tu, że Sąd nie posiada wiedzy specjalnej, zatem odwołanie się tych kryteriów oceny stanowi wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii przekonującą. Zbędnym będzie zatem w tym zakresie powoływanie wnioskowanego w apelacji dowodu z opinii biegłego z zakresu statystyki. W tym aspekcie istotnym jest, że postępowanie dowodowe zmierzać ma do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia, nie zaś do udawadniania kompetencji biegłych.

W toku postępowania Sąd Rejonowy zważy też, że obowiązek ustalania z urzędu składu majątku w trybie art. 567§3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. nie może stanowić o generalnym wyręczeniu wnioskodawcy i uczestniczki w obowiązku składania wniosków dowodowych na poparcie własnych twierdzeń.

Wreszcie, jeżeli po dokonaniu podziału Sąd Rejonowy orzekał będzie o dopłatach w trybie art. 212§3 k.c., to powinien zawrzeć w uzasadnieniu rozstrzygnięcia w tym zakresie konkretne informacje o sytuacji osoby uprawnionej i zobowiązanej do spłaty. Nie jest bowiem wystarczającym ogólne powołanie się na „możliwości finansowe” zainteresowanych.

SSR del. Marcin Rak SSO Tomasz Tatarczyk SSO Aleksandra Janas